

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Adhuc de actibus amoris proprij. Cap. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

1. Corin. 1. 23.

salutem deiceret, salutemque curaret: Cuius vita, teste Paulo, Iudæis scandalum facta est, gentibus autem stultitia. At non ob id à cæpto desistit, nec cessavit ab officio Redemptoris. Quanta ergo illorum insipientia est, qui amore proprio decepti ea omitunt, ne aliquam confusionem incurrant, sine quibus aut suæ redemptioni non cooperantur, aut omnino nunquam redemptione potentiuntur? Ecce septem capita draconis, id est, proprii amoris, satis horrenda, ex quibus facillè, quam pestilens sit eius natura, conuicias. Hæc verò qua ratione præcédenda sint, inferius agnosces.

Adhuc de Actibus Amoris proprii.

CAPVT IV.

2. Reg. 18. 24.

Gene. 31. 41.

1. Corin.

YSTICVS ille draco, quo proprium amorem signauimus, septem capitibus gubernatus & decem cornibus instructus esse describitur, quibus animas percutit, & in barathrum damnationis deiicit. Sicut enim decem illi armigeri Ioab, Absalonem tribus confossum lanceis percussurunt, occiderunt, & in foueam grandem detrusum lapidibus obruerunt: ita decem cornua, id est, decem alij amoris proprii excessus, hominem triplici cogitationis, oris, & operis peccato transfixum, grauius interimunt, & acervo lapidum, nimirum vitiolorum onere, premunt. Quòd si dixit Iacob ad Laban socerum suum: Per viginti annos seruiui tibi, & immutasti mercedem meam decem vicibus; non minùs bene potest quilibet homo de proprio amore conqueiri, quia per totam vitam obsequutus est ipsi, & his decem cornibus, per decem vices seruientis sibi, mercedem mutat; quia de vno desiderio in aliud captatum, tandem stipendio veræ mercedis euacuat. Iam ergo septem capita draconis expressimus, nunc decem cornua eiusdem explicemus. Quæ, vt mihi quidem videtur, sunt tria desideria, tres amores, & quatuor amantudines, ab amore proprio ad nos ferreos dos procreate.

Proprius enim amor, quo quis se immoderatè & perueniè diligit, eum ad desideranda & amanda omnia bona, quæ corpori seruiunt, & quibus sensualitas delectatur, vehementer impellit. Nam cum amare sit, bonum alicui vellet, consequens est, vt qui seipsum amat, bonum sibi velit. Qualis verò amor est, talia sibi bona concupiscit. Vnde, qui seipsum malo & terreno amore diligit, & ad fruendum seipso & hoc mundo, amore complectitur, bona huius mundi sibi ipsi, cælestibus contemptis, inquit. Desiderat igitur homo proprio amore fauicus sibi ipsi bona temporalia, non ad necessitatem tantùm, sed etiam ad superfluitatem & vanitatem. Hinc inter nos quoque, qui mundum statu deserimus, & vitam religiosam profitemur, tot res non necessariæ, tot curiosæ, tot pulchræ, & exquisitæ, tot superuacua nascuntur, quibus non necessitati succurrimus, non imbecillitatem ad diuinum obsequium fouemus, sed possidendi amore sub voto paupertatis oblectamur. Non aduertimus, quid status religiosus poseat, quid necessitas admittat, quid professio veter, sed quid cupiditas efflagitet, quid mundus & turba cognatorum aut amicorum ingerat, quid cor terrenum concupiscat. Hoc desiderium nos inficit, quia purissimam mentem, ad Deum possidendum cecuram, retum terrenarum amore miscemus. Hoc nos signauos efficit, vt à Christo du-

ce, ad maiora bella vincenda non admittamur, nec cum spitualibus vitiis, qui à carnalibus vincimur, pugnare possimus. Nam & Gedeon ex præcepto Domini solos eos, qui manu lambentur aquas, ad prælium cum Madianitis admisit: reliquos verò, qui flexo poplite biberunt, ab acie proiecit. Ita qui ad res terrenas amore curatur, ipsi que immo dicè adhæret, non est aptus ad militiam Christi sequendam. Ille verò probabilis, ille electus est, inquit Origenes, qui postquam ad aquas Baptismi ventum est, flexi ad necessitates terrenas & corporeas nescit, qui vitiis non indulget, neque ob peccati situm sternitur pronus. Hoc tandem desiderium nos à possessione Dei, boni in infinitum melioris, excludit. Egregiè namque Prosper ait: Qui vult Deum possidere, renunciet mundo, vt sit illi Deus, beata possessio. Nec renuntiet mundo is, quem terrenæ possessionis adhuc delectat ambitio, quia quandiu sua non relinquit, mundo, cuius bona retinet, seruit. Et vique non potest mundo seruire simul & Deo: ac sic propterea voluit Deus cultores suos omnibus renuntiare, propter quæ diligitur mundus, vt exclusa cupiditate mundi, diuina in eis charitas possit augeri vel perfici. Pertimescendum ergo hoc desiderium est, quo proprius amor nos illigatos tenet, ne in vitam perfectam proficiamus, & Deum ac diuina secedamus.

Desiderat etiam homo, eodem inordinato amore possessus, illicitas vel non necessarias voluptates, quibus sensus externi delectantur, vel sensus capiuntur interni. Inhiatque in pulchra, quæ pascant visum; in curiosa, quæ mulceant auditum; in suauia, quæ capiant odoratum; in dulcia, quæ oblectent gustum, & in mollia, quæ inescant & tactum. Visum pascit colorum varietas, corporum decor, ædificiorum superbia, vestium & aulæorum splendor, theatrorum ludi, mimorum gestulationes, saltatorum tripudia, & alia quæ ad pulchritudinem spectant. Mulceat auditum vocum melodia, instrumentorum musicorum pulsatio, fabellarum narratio, defectuum proximi auditio, librorum curiosorum lectio, & quæcumque sono continentur. Caput odoratum vnguentorum suauitas, herbarum succus, indumentorum fragrantia, & omnia quæ odore comprehenduntur. Oblectant gustum ciborum delicia, quos vel ipsa natura dedit, vel hominum effrenatus appetitus inuenit, saporum differentia, & conuiuiorum lautitia & abundantia, qua venter nonnunquam ad ea, quæ torqueant, quæ sanitatem eripiant, quæ occidant, capienda distenditur. Inescat tactum vestium subtilitas, lecti mollicies, linteorum pretiositas, & alia, quibus homo ad imbecillitatem infantium & ad teneritudinem mulierum reuocatur. Hæc pro sensibus externis quaruntur, ac pro illis & pro internis, quanta inania; quanta illicita in libris, in discursibus, in consulationibus, & in cogitationum varietate comparantur? Cerrè sensus ea percipiens vix poterit recensere, & decursu temporis numerare. His autem omnibus dum oblectationem quarimus, dolorem & morsum conscientie reperimus, & dum in quietem sensuum nostrorum tendimus, à vera pace, quæ intus residet, elongamur. Vnum scio, inquit Ricardus Victorinus, nec dubitare audeo: quia quandiu amor ad multa spargitur, & ad ima deriuatur, nunquam ad plenam pacem perducitur, nunquam ad veram securitatis tranquillitatem lernatur. O anima infelix & misera! vsque quò sollicita es, & turbatis organa plurima,] potto cum vnum sit necessarium? Tandem aliquando fige

Indic. 7. 5.

Orig. hom. 9. in Iudic.

Prosp. 2. de vita cont. cap. 16.

II.

Ricard. tract. 1. de exerc. mali. ca. 19.

Luca 10. 41.

deside

desiderium, dilige vnum. Fœlices illius ciuitatis ciuites, cuius participatio eorum in id ipsum. Congregentur aquæ, quæ sub cælo sunt, in locum vnum, noli sine eas fluere deorsum. An nescis, quia, qui dimittit aquas suas, caput est iurgiorum?] Quid per ima desideria defluis? Quid tibi cum bonis perituris gaudiisque lugendis? An nescis, quia omnis aqua, quæ deorsum currit, in mare descendit? Omnia siquidem flumina intrant in mare, & omnis infima delectatio definit in dolore. His magnus contemplator ab amore temporalium commodorum nos auocat, & meritò: quoniam iuxta illud: Extrema gaudij luctus occupat,] omnes illicitæ aut superflua voluptates in luctum desinent, & in dolorem conscientia deficiunt. Et quemadmodum omnis aqua dulcis in mare descendit, ibique dulcedinem perdit: ita omnis vana delectatio in suum finem veniens, inquietudinem animæ afferet, & eam, qua nos decipiebat, suauitatem amittet. Quin & animum relinquunt bonis vacuum: nam sicut illæ meretrices, filij prodigi substantiam diripuerunt, & ad pacendos porcos adegerunt; sic voluptates sensuum, delicias & opes animi auferunt, & seruituti concupiscentiæ subiiciunt.

Prouer. 17. 14.

Prouer. 14. 13.

III.

Desiderat tandem homo, si ab amore proprio regatur, honorem, laudem, & excellentiam super alios; & inter desideria nostra, nescio, an aliquod sit hoc desiderio potentius. Mens enim humana ad æternam gloriam creata, cuius tanta est bona suscipienda capacitas conditionisque nobilitas, non potest sine desiderio honoris ac gloriæ esse, qua suo possit appetitui satisfacere. Quare si hoc desiderium in vero honore ac vera gloria quærenda non ponat, qualem in cælesti mansione tenebit, consequens est, vt in vano honore huius sæculi & in inani gloria constituat. Hinc, qui non ducuntur charitatis amore, sed immoderato sui amore reguntur, ad huius sæculi magnitudinem & splendorem aspirant. Nunc ex hoc honoris desiderio Prælationes super alios & dignitates ambiunt: quandoque palam & sine vilo furo, quandoque dissimulanter, & se eas nec cupere, nec libenter admittere, sed obedientia compulsi, ad eas ascendisse fingunt. Nunc sedes honorabiliores & eminentiora loca in conuentibus quærunt, & pro illis vsque ad pugnas & conuita decertant. Nunc splendidiora nomina & titulos illustriores aucupantur, quibus audientibus & legentibus nobiliores appareant. Nunc se arroganter iactant, & ab aliis, verbis extolli, & laudari appetunt, & de nobilitate generis, de rebus optimè gestis, de laboribus exantlatis, & de virtutibus, ac sanctitate magnificari concupiscunt. Nunc opera singularia ostendunt, quæ alius non fecit, ædificia perpetua aggrediuntur, in quibus eorum nomen permaneat: amorem erga seiplos aut intimam principum familiaritatem euigant, parentum claritudinem & maiorum stemmata publicant, & si quid culpa, si quid ignorantia, si quid imperfectionis habeant, aut abscondunt & excusant, aut si non possint, ita vt in aliquem eorum honorem redundet, & quasi ex humilitate manifestant. His omnibus cupiendis, quæ honorem & excellentiam sapiunt, habenas desiderij laxant, putantes se non pro vanitate, sed pro Dei gloria huiusmodi quærere. Legunt namque in Bernardo, Quod sicut temperantiæ est, præconia populi & sæculi eius prospera declinare, sic interdum iustitiæ est, certa quidem dispensatione admittere ea. Sed desiderium eminenendi, & modus quærendi, & ratio viuendi in honoribus, &

Bern ser. 3. in rationibus pauperum.

A inquietudo non acquirendi, & tristitia perdendi satis aperunt se non ad iustitiam, sed ad ambitionem & superbam excellentiam, honorem desiderare & admittere. Illis dicit Dominus non sine pertimescenda comminatione, quod dixit Pharisæis: Væ vobis, quia diligitis primas cathedras in synagogis & salutationes in foro.] Et optimè ipsis assignatur væ, qui tam stulti sunt, vt velint periculosis muneribus onerari, & obligatione reddendæ rationis obstringi. Noli quærere à Domino ducatum, inquit Ecclesiasticus, neque à rege cathedram honoris.] Et Iacobus: Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes, quoniam maius iudicium sumitis.] Et Dominus: Vos autem nolite vocari Rabbi; quibus omnibus interdicitur honoris, & dignitatis, & præcipui loci stulta cupiditas. At homo proprio amore cæcus & surdus, has voces non audit, nec pericula animaduertit, sed dum seipsum immodicè amat, aliis dignitate & honore præferti concupiscit.

Luca. 11. 43.

Ecclesi. 7. 4. Iacob. 3. 1.

Matth. 23. 8.

B Hæc tria desiderat amator sui, sed quid amat? Certè amat hæc eadem, quæ desiderat, vt se opponat illi præcepto Domini, per os Ioannis promulgato: Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt: Quoniam omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitæ.] Quæ igitur ex his adeptus est, nempe ex rebus temporalibus, ex voluptatibus, ex honoribus, immodicè amat, non vt mutuo accepta, sed vt propria amat vsque ad contemptum Dei, aut saltem vsque ad detrimentum virtutis & perfectionis amat, & se ab illis patienter auelli non sustinet, & ab aliquo tangi nulla ratione permittit. Hæc autem amore mens humana non leuiter maculatur, & inepta ad suscipienda cælestia dona redditur. Deus enim, vt ait Paulus, lux est: anima verò speculum, quod illa suprema lux radio sui splendoris illuminat. At amor hic visibilibus speculum animæ inficit & turbat, ne cælesti splendore perfundatur. Absalon capillis hæsit quercu, illique vincitibus atque detentus, lucem hanc, quæ fruebatur, amisit. Sic & homo rerum visibilibus affectibus compeditus lucem spiritualem extinguit, & eoque aliquando procedit, vt gratiam etiam vitamque spiritualem abiiciat. Quod illa Osee verba designant: Diuisum est cor eorum, nunc interibunt.] Nam verè, qui variis amoribus rerum visibilibus diuiditur, & quasi in multas partes discepsitur, proximus est peccato, quo quoad Deum eiusque gratiam intereat. Nec nos ab hoc periculo putemus immunes, ex eo quod ea, quæ diligimus, parua sunt, & vitæ huius visibus necessaria; quia hæc si immoderated & ex proprio amore diligantur, non minus quam maiora & superflua puritati mentis officiant. In quam sententiam Cassianus grauissimè ait: Nam illud ridiculum qualiter exprimitur, quod nonnullos post illum primæ renuntiationis ardorem, quod vel res familiares, vel opes plurimas, ac militiam sacculi relinquentes, semetipsos ad monasteria contulerunt, tanto cernimus studio in his, quæ penitus abscondi non possunt, & quæ neque in hoc ordine non haberi, quamuis parua viliæque sint, esse deuinctos, vt horum cura, pristinum omnium facultatum superet passionem? Quibus profectò non magnè proderit, maiores opes ac substantias contempsisse, quia affectus earum, ob quos illæ contemptæ sunt, in res paruas atque exiguas transfulerunt. Nam vitium cupiditatis & auaritiæ, quod erga species pretiosas exercere non possunt, circa viliores materias resistentes, non abscondisse, sed

IV.

1. Ioan. 2. 15. 16.

C Deus enim, vt ait Paulus, lux est: anima verò speculum, quod illa suprema lux radio sui splendoris illuminat. At amor hic visibilibus speculum animæ inficit & turbat, ne cælesti splendore perfundatur. Absalon capillis hæsit quercu, illique vincitibus atque detentus, lucem hanc, quæ fruebatur, amisit. Sic & homo rerum visibilibus affectibus compeditus lucem spiritualem extinguit, & eoque aliquando procedit, vt gratiam etiam vitamque spiritualem abiiciat. Quod illa Osee verba designant: Diuisum est cor eorum, nunc interibunt.] Nam verè, qui variis amoribus rerum visibilibus diuiditur, & quasi in multas partes discepsitur, proximus est peccato, quo quoad Deum eiusque gratiam intereat. Nec nos ab hoc periculo putemus immunes, ex eo quod ea, quæ diligimus, parua sunt, & vitæ huius visibus necessaria; quia hæc si immoderated & ex proprio amore diligantur, non minus quam maiora & superflua puritati mentis officiant. In quam sententiam Cassianus grauissimè ait: Nam illud ridiculum qualiter exprimitur, quod nonnullos post illum primæ renuntiationis ardorem, quod vel res familiares, vel opes plurimas, ac militiam sacculi relinquentes, semetipsos ad monasteria contulerunt, tanto cernimus studio in his, quæ penitus abscondi non possunt, & quæ neque in hoc ordine non haberi, quamuis parua viliæque sint, esse deuinctos, vt horum cura, pristinum omnium facultatum superet passionem? Quibus profectò non magnè proderit, maiores opes ac substantias contempsisse, quia affectus earum, ob quos illæ contemptæ sunt, in res paruas atque exiguas transfulerunt. Nam vitium cupiditatis & auaritiæ, quod erga species pretiosas exercere non possunt, circa viliores materias resistentes, non abscondisse, sed

2. Greg. 18.

Osee. 10. 2.

Cassian. coll. 4. c. vli.

D E

sed commutasse se probant pristinam passionem.] Hæc, & multa alia pulchre Cassianus, Merito proinde reprehendit Nehemias Eliasib, eo quod thesaurus Tobia viri gentilis in templum intulerit. Et veni, inquit, in Ierusalem, & intellexi malum, quod fecerat Eliasib Tobia, vt faceret ei thesaurum in vestibulis domus Dei.] Qua nos etiam reprehensione percellimur, si in domum Dei, id est, in mentis nostræ recessus nimium amorem rerum visibilibus, licet necessarium, inferamus.

2. Esdræ. 13. 7.

V.

Ioan. 16. 7.

August. tract. 94. in Ioan.

Bern. ser. 6. de Ascens.

Ansel. li. de similit. c. 76.

Non in hoc sistit amator sui, sed qui à proprio amore didicit amare res nimè, dicit etiam immodicè amare personas. Propinquos ergo & conanguineos vsque ad sui odium diligit, amicos & familiares vsque ad distractionem spiritus, & vsque ad aliorum scâdalum, amat, & nullam scit in amore discretionis tenere mensuram. Ignorat fortassis hunc amorem etiam bonorum, Dei amorem mentis quietatem impedire. At Dominus, id, quod amator sui nescire se dicit, mirabili quadam ratione monstravit. Dixit enim discipulis suis: Sed ego veritadico vobis, expedit vobis vt ego vadam. Si enim non abiero, paracletus non veniet ad vos.] Interpretetur locum Augustinus, & dicat, quare expediens erat Apostolis Christum abire, & sine eius discessu, quare non poterat spiritus sanctus venire. Expedit, inquit, vobis vt hæc forma serui auferatur à vobis. Caro quidem factum Verbum habitum in vobis, sed nolo me carnaliter adhuc diligatis, & isto lacte contenti semper infantes esse cupiatis: expedit vobis vt ego vadam, si enim non abiero, paracletus non veniet ad vos. Si alimenta tenera, quibus vos alii, non subtraxero, solidum cibum non esuriatis. Si carni carnaliter hæseritis, capaces spiritus non eritis.] Et ad idem Bernardus: Itane inuisa paraclæto præsentia Christi, aut contubernium Dominicæ carnis? Spiritus sanctus horrebat, quæ (sicut Angelo prænuntiante cognouimus) nec concipi quidem, nisi eo superueniente potuerant? Quid ergo est: Nisi ego abiero, paracletus non veniet? Nisi carnis præsentia vestris subtrahatur aspectibus, spiritualis gratiæ plenitudinem occupata mens non admittit, non recipit animus, non capit affectus.] Si ergo amor hominis Christi aliquantum tenet, aliquantum imperfectus spiritus sancti aduentui obstabat, & mentis ascensum ad perfectionem impediēbat; putas tu quia amor cognatorum & amicorum immoderatus proficiet? Vitis quidem putanda est, vt fructus ferat, & tu similiter cor tuum debes circumcidere, & huiusmodi affectus immodicos erga propinquos & amicos amputare, vt fructus facias perfectionis. His namque affectibus in corde regnantibus, facile ab hoste, vt inquit Anselmus, id est, à diabolo, capiētur. Qui, ait, in monachatum non valet irumpere; nec his, qui monachi sunt, quicquam facere mali, nisi ad seculum redierint corpore, vel aliqua parentum affectione. At proprius amor, qui damna spiritualia non cogitat, & sola temporalia aestimat, etiam cum tam graui detrimento iuber, parentes & propinquos immoderatè diligi, & amicos vsque ad effusionem cordis amari.

VI.

At sunt aliqui ex spiritualibus viris, & quidem non pauci, qui res terrenas visibilesque conculcant: qui amicos & propinquos prudenter, moderatè & spiritualiter diligunt, sed alio amoris proprii visco eo periculosiori, quo occultiori, capiuntur. Hic autem est amor propriorum operum, & privatorum exercitiorum, nec non & spiritualium consolatorum, quibus omnibus amatores sui, ita inhaerescunt, vt

A pro vnoquoque eorum millies in singularitatis vitium cadat, & fraternam charitatem, misericordiam erga indigentes, charitatēque pessudent. Et illi quidem plurimas orationes vocales; vltra eas, quas sanctè prudentēque statuit Ecclesia, recitandas suscipiunt, proluxa tempora ad meditandum & legendum sibi præiungunt, ieiuniis, & vigiliis, aliisque alperitatibus supra vires se onerant, & non tam in gratia Dei, quàm in his, veluti in efficacissimis instrumentis perfectionis adipiscendæ, confidunt. Et sicut le-
B roboam seque [duos vitulos aureos,] & in eis, non verò in loco, quem destinauerat Dominus, ipsum Deum adorare constituit: Ita hi non in operibus ad quæ à Domino vocantur, sed in his, quæ mente sua excogitant, ipsi seruire volunt. Hæc non aliter amant, quàm sæculi amatores aurum, argentum, & reliqua bona temporalia diligunt. Nam sicut isti cæco amore ducti propter temporalia Christum deserunt, & eius mandata transgrediuntur: ita illi propter suas orationulas, & propter suum viuendi modum, irremisè tenendum, virtutes solidas, quibus boni fierēt, pro nihilo ducunt. Ad opus obedientiæ vocantur, sed nunc precandum est, aiunt: ad proximi spiritalem necessitatem depellendam inuitantur: sed nunc legendum est, inquit: clamat ad eos agrotus in xenodochij lecto secumbens, aut infelix compedibus in carcere compeditus opem postulans, & apud illos onus peccati deponere confessione desiderans; sed hunc diem, inquit, certis exercitiis destinauimus, non possumus exire domo, nec indigentem à suis misericordis liberare. O quantum vales immoderate amor! o quam late dominaris, qui etiam sanctitatis opera tuæ ditioni subdis, qui spiritales actiones ad proprium commodum ordinas, qui sub prætextu deuotionis te ipsum quæris, & pro minoribus meliora relinquis! Hæc ergo bona diligenda sunt, sed sine proprietate diligenda, ita scilicet vt illa non ob proprium commodum, sed ob Dei gloriam faciamus: ita vt dum non instat præceptum illa faciendi, propter meliora charitatis opera, si opus fuerit, ad tempus intermittamus; ita vt non nostris laboribus confidentes, propter illos nos meliores esse putemus.

Ex his omnibus in amatoribus sui ipsorum quadruplex amaritudo consurgit. Vna est amaritudo tristitiæ, quæ ex propriis desiderijs aliquo modo impeditis exoritur. Qui enim terrena amant, visibilia desiderant, & plus nimio suis occupationibus & exercitiis, adhaerent, non possunt non ex impedimento emergente tristari, & aduersus eum qui illud suscitauit, commoueri. Altera est amaritudo inuidiæ, quæ se ipsos amantes alienas virtutes & proximorum dona obscurare conantur, ne sibi aliquis præferatur. Nam amor sui valde superbus est, excellentiam ambit, singularitatem virtutis & donorum amat, & consortium alterius in honore aut dignitate non sustinet. Tertia est amaritudo impatientiæ, quæ immodico sui amore deceptus, aduersus eos, qui suis desiderijs obstant, vel sibi quoquomodo exaquantur, per indignationem irritatur, & verbis aut operibus eorum bonum nomen eleuare aut iniuriam inferre molitur. Postrema est amaritudo scrupulorum, quibus profectò amatores sui ipsorum acriter vexari solent. Nam hæc omnia quæ diximus, non possunt conscientiam teneram & virtutem sitientem non pungere, quam ex vna parte vera iustitia ad se vocat, & ex alia tot, si non peccatorum granium, at defectuum & imperfectonum multitudo delectat. Hæc sunt decem cornua immanis draconis, seu decem tela amoris proprii, quibus omnes homines percussit, & vniuersum genus humanum euenulat.

E

Ab his

1. Reg. 12. 28.

VII.

VIII.

IX.

X.

Ab his iusti se immunes non putent; quia si proprius amor regnat in eis, si non ad graue & lethale peccatum trahat, at innumerabilibus peccatis leuibus vulnerat. Oportet ergo aduersus hunc peruersum amorem pugnare gnauiter, si perfectam virtutem finimus, si ad mentis puritatem & tranquillitatem properamus.

De Medijs generalibus ad mortificandum proprium amorem.

CAP V. T. V.

SANCTA Illa mulier Christum, seu eius imitationem, & spiritum perfectionis pariens, sub cuius typo à Ioanne Catholica Ecclesia depingitur, duobus modis, nimirum fuga & praelio, draconis ferociam & immanitatem effugit. De fugâ dicitur: Et mulier fugit in solitudinem, ubi habebat locum paratum à Deo. De praelio verò: Et factum est praelium magnum in caelo, Michael & Angeli eius praeliabantur cum dracone. Quo nobis, si draconis nomine amorem proprium intelligamus, signatum est, aduersus eum, si victoriam cupimus, fuga & bello nos debere pugnare. Fuga est motus animi, quo à nobis ipsis & à rebus terrenis discedimus, & Christi imitationem imbuimus. Ille quippe est solitudo, in quam, dum cordis affectibus venimus, umbraculum ab aestu amoris immoderati, & tranquillitatem inuenimus. Pulchrè sanè in hanc sententiam Ambrosius ait: Solitudinem Ioannes Christum vocat. Solitudo quippe dicitur, eo quod sola sit, deserta ab habitatoribus. Similiter & Christus desertus est à suis, sicut Euangelista loquitur, dicens: In propria venit, & sui eum non receperunt. Et per prophetam loquitur Dominus dicens: Torcular calcavi, solus, & de genibus non est vir mecum. Mulier igitur fugit in solitudinem: quia Apostoli & ceteri discipuli, ex quibus constabat Ecclesia, relicto diabolo relicti que omnibus quæ possidebant, Christum secuti sunt. Hæc ille. Praelium autem est spiritualis ille conflictus, quo aduersus nos ipsos, & omnia prædicta mala pugnamus, eo quidem fine, ut proprium amorem relegantes, perfectæ charitati in nobis domicilium assignemus. Quod bellum tam anceps & periculosum est, ut ad victoriam obtinendam egeamus sanctorum Angelorum præsidio iuari. Quibus & omnis pugna & omnis victoria conuenienter ascribitur; quoniam licet nos aliquid faciamus, dum cooperamur Deo, tamen hoc opus prius atque præstantius est gratiæ Dei, qui caelestibus præsidis hanc bestiam in nobis amoris immoderati prostermit. His ergo duobus instrumentis, fuga & praelio, omnis armatura aduersus hunc hostem comprehensa est: nam dum à nobis ipsis fugiendo discedimus, & prædictos affectus pugnando calcamus, victores profecto huius peruersi amoris existimus. At quia non sufficit ita summatim arma contra hunc importunum hostem notare, libet ea ad legentium utilitatem, seruata debita breuitate, sigillatim attingere.

Tu ergo, o iuste, qui itineribus externæ abnegationis emensis, ad sublimiorem abnegationem cupis ascendere, & primo loco, cum principe omnium hostium animæ, scilicet cum proprio ac immoderato amore, pugnare, his quæ subiicimus, armis tibi pugnandum est, ut coronam victoris accipias. Principio duas vestes, nomine quidem oppositas, sed

A naturâ sorores, dissidentiam & confidentiam induc. Dissidentiam scilicet, quâ tibi ipsi, veluti abyssus omnis imbecillitatis & impotentia, diffidas: confidentiam verò, quâ in Deo potentissimo, benignissimo, ac omnium donorum auctore, confidas. Paris enim in hoc negotio periculi est, aut nobis ipsis, qui nihil profus valemus, fidere, aut de eo, qui omnia potest, & nostram perfectionem vehementer sitit, desperare. Nos huius operis instrumenta sumus, ille causa prima atque præcipua, ut omnis Theologia clamat, & Marcus Eremita egregiè his verbis exposuit: Quemadmodum ferrum dum secat, scindit, arat, plantat, ipsum quidem, quatenus impellitur, aliquid præbet; alius tamen est, qui mouet, & agitatur: ferrum: & ubi fuerit attritum, igni mandat, & instauratur: hunc in modum homo, licet exerceatur, & laboret, operans quod bonum est, Dominus tamen clam in ipso operatur; & dum labore fatigatur & atteritur, ille consolatur, atque recreat animum: ut ait Propheta: Num gloriabitur securis absque scindente: aut in altum trahetur terra sine trahente? Nostræ itaque naturæ admoniti, qua sine Deo in minimis, necdum in maioribus nihil possumus, de nobis ipsis desperemus, at in eo, qui nos ad bonum mouet, confidamus.

B Hic autem affectus, quo quis de se ipso diffidit, & in Deo omnipotente confidit, orationem parit, facitque auxilium pro obtinenda huius hostis victoria postulari. Ora igitur obnixè Dominum, ut ipse in te amorem immoderatum vincat, & vires gratiæ tibi ad fortiter dimicandum concedat. Casta illa Iudith, cui Dominus cor virile ac planè robustum impresserat, volens Holofernem occidere, ita precata est: Confirma me Domine Deus Israël, & respice in hac hora ad opera manuum mearum, ut, sicut promissisti, Ierusalem ciuitatem tuam erigas, & hoc quod credens per te posse fieri cogitavi, perficiam. Hanc eandem orationem cum proprio amore pugnaturus, ex ore huius sanctæ mulieris assume: O Domine, qui Deus omnium cum sis, iustorum, & videntium te, Deus nuncupari voluisti, respice seruum tuum, obsecro, tuum auxilium implorantem, & in omnibus, sed præcipuè in hoc insigni opere, quod caput est cæterorum, à tua larga benedictione pendentem: Robora infirmitatem meam, sine te penitus impotentem, faue conatui meo, quem tu dedisti, sine tuo præsidio frustra aliquid molient, ut meum immoderatum amorem vincens, animam meam erigas, & puritatem eius, quam iam incœpisti, perficias. Sic aut aliter pro adipiscenda amoris proprii victoria, tibi orandum est, & non semel, sed quotidie hæc est oratio fundenda, quia licet hodie in occasionibus occurrentibus, quæ multæ sunt, hunc amorem vincas; tamen cras illum proceruum & aduersus te insurgentem senties. Ora ergo quotidie, ut quotidie diuina gratia adiutus illum repugnantem virtuti subiicias.

C Enitere magis ac magis Dei charitatem augere, & diuini amoris affectibus, si fieri possit, singulis momentis, tibi ipsi prestare. Hic enim purissimus amor est lux, quæ tenebras terri amoris dissiat: est relictudo, quæ mentem in terram curuatam effert: est calor, qui frigus distorti in nos amoris dispellit. Et quidem amor Dei est acutissimus gladius, qui caput proprii amoris amputat, ut vitæ in nos regnare non possit. Nam caput, id est, præcipuum in amore proprio illud est, quo homo per hunc amorem omnia in se ipsum ordinat, quatenus suum bonum non ob aliud, quam ob se ipsum, peroptat. Caput hoc charitas præcidit, quæ in Deum vnice dile-

Mar. Ere. de paradiso & lege spir. ad finem. To. 3. Bibliotheca.

Isaia 10. 15.

Iudith. 13. 7.

Apol. 12. 6. & 7.

Ambros. in 6. 12. Apoc.

Ioan. 1. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.

PAZ
Tom. II.